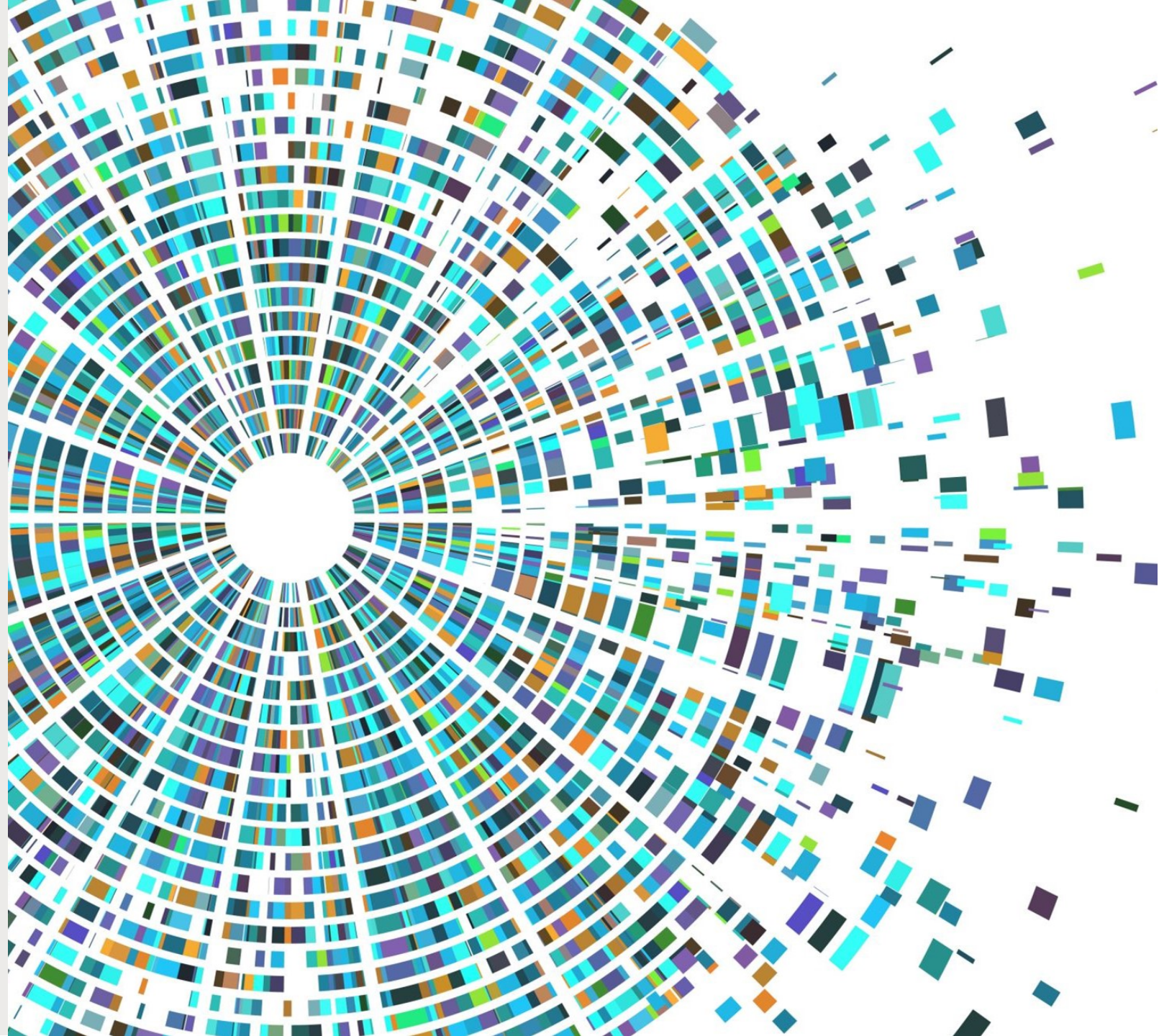

Zrównoważony rozwój - moda czy obowiązek?

Rzeszów, 11/12/2023

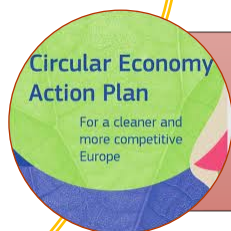
Wspólna odpowiedzialność za przyszłość naszej planety

Zawiera 17 celów zrównoważonego rozwoju (Sustainable Development Goals - SDGs), które stanowią światowe zobowiązanie do wyeliminowania ubóstwa, głodu, zapewnienie zdrowia i równych szans dla wszystkich oraz rozwoju gospodarczego z poszanowaniem aspektów społecznych, środowiskowych i klimatycznych dla osiągnięcia zrównoważonego świata do 2030 r. oraz doprowadzenie do tego, abyśmy my jak i przyszłe pokolenia zamieszkiwały zdrową planetę.

Przekształcenie UE w sprawiedliwe, sprzyjające włączeniu społecznemu dostatnie społeczeństwo o nowoczesnej, opartej na wiedzy, zasobooszczędnej i konkurencyjnej gospodarce; wyeliminowanie emisji netto gazów cieplarnianych w 2050 r., ochrona, zachowanie i wzmocnienie kapitału naturalnego UE; ochrona zdrowia oraz dobrobytu obywateli przed zagrożeniami dla środowiska.

Ograniczanie zużycia materiałów i ich ponowne wykorzystywanie: wyznaczenie ram dla zrównoważonych produktów, wskazanie priorytetowych łańcuchów wartości/grup, przyspieszenie prace związanych z chemikaliami i nietoksycznym środowiskiem, oznakowania ekologiczne, wzmocnienie pozycji konsumentów.

Europejski plan gospodarki o obiegu zamkniętym (CEAP)

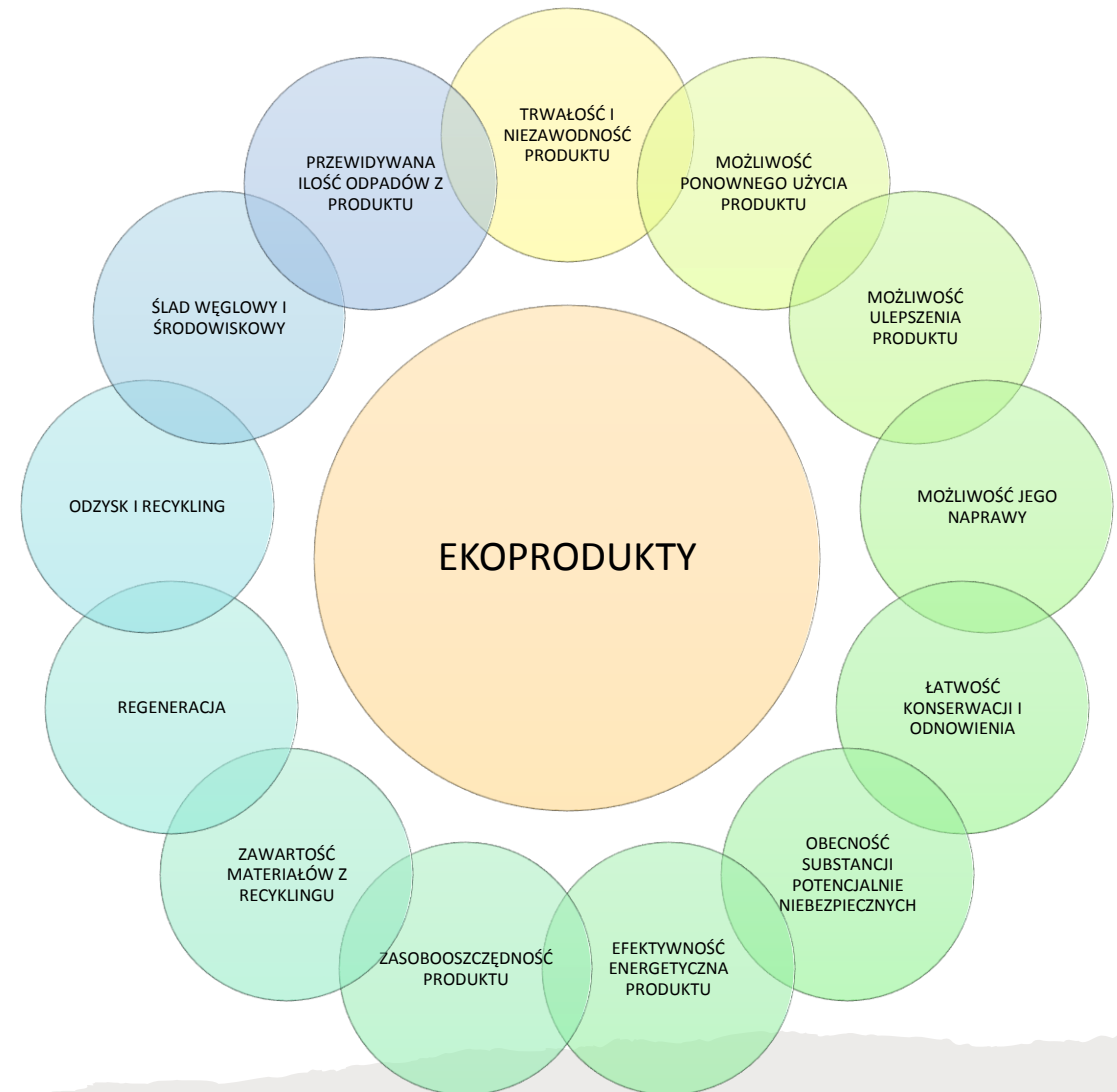
- Inicjatywy w zakresie polityki zrównoważonych produktów
- **Kluczowe łańcuchy wartości produktów (elektronika, opakowania, baterie, itp.)**
- **Wzmocnienie pozycji konsumentów**
- **Prawo do naprawy**
- **Uzasadniania twierdzeń dotyczących ekologiczności**
- Obowiązkowe kryteria i cele zielonych zamówień publicznych
- **Cele UE w zakresie redukcji ilości odpadów** dla określonych strumieni i inne środki dotyczące zapobiegania powstawaniu odpadów i zapobieganie powstawaniu odpadów
- **Ogólnounijny ujednoczony model selektywnej zbiórki odpadów i etykietowania** mający ułatwić selektywną zbiórkę
- **Minimalizowania obecności substancji potencjalnie niebezpiecznych** w materiałach pochodzących z recyklingu i wytworzonych z nich wyrobach

Polityka UE dot. zrównoważonych produktów

KOMISJA EUROPEJSKA i PARLAMENT EUROPEJSKI zamierzają:

- **zakazać ograniczania trwałości produktów** przez producentów i przedwczesnego starzenia się produktów
- **nadać priorytet wymogom dotyczącym ekoprojektu** dla niektórych produktów (np. żelaza, stali, aluminium, tekstyliów, mebli, opon, detergentów, farb, chemikaliów)
- wprowadzić **zakaz niszczenia niesprzedanych tekstyliów i obuwia oraz sprzętu elektrycznego i elektronicznego**
- Wymagać **uzasadnienia twierdzeń dotyczących ekologiczności**
- utworzyć ogólnodostępnej platformy internetowej do porównywania informacji zawartych w paszportach produktów

Priorytetowe produkty objęte ekoprojektowaniem

tekstylia	meble	materace	opony	detergenty	smary
żelazo	produkty ceramiczne	farby	lakiery	produkty kosmetyczne	zabawki
sieci rybackie	chłonne produkty higieniczne	stal	metale nieżelazne (z wyjątkiem aluminium)	aluminium i stopy	chemikalia
plastiki	polimery	papier	masa papierowa (pulp paper)	kartony	szkło

Graniczny podatek węglowy (CBAM)

Graniczny podatek węglowy (CBAM – mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂) dotyczy importu produktów w branżach wysokoemisyjnych.

- CBAM to nowy instrument polityki klimatycznej UE służący wyrównaniu kosztów związanych z emisją CO₂ dla towarów importowanych do UE i towarów unijnych objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS).
- CBAM ma zapobiegać ucieczce emisji gazów cieplarnianych z Unii Europejskiej do krajów o niższych standardach polityki klimatycznej i środowiskowej. Mechanizm ten będzie wprowadzany stopniowo, a jego pierwszym etapem jest okres przejściowy, który zaczyna się 1 października 2023 roku i potrwa do grudnia 2025 roku.
- W tym okresie importerzy lub pośredni przedstawiciele celni będą zobowiązani składać kwartalne sprawozdania, zawierające informacje na temat towarów objętych CBAM.
- W okresie przejściowym CBAM obejmuje cement, żeliwo i stal, aluminium, nawozy, wodór i energię elektryczną.
- Towary objęte CBAM są szczegółowo wymienione w załączniku I do Rozporządzenia 2023/956.
- Zakres towarów będzie się z czasem poszerzał, aby pełniej odzwierciedlać sektory objęte EU ETS.

Transformacja firmy w kierunku zrównoważonego rozwoju

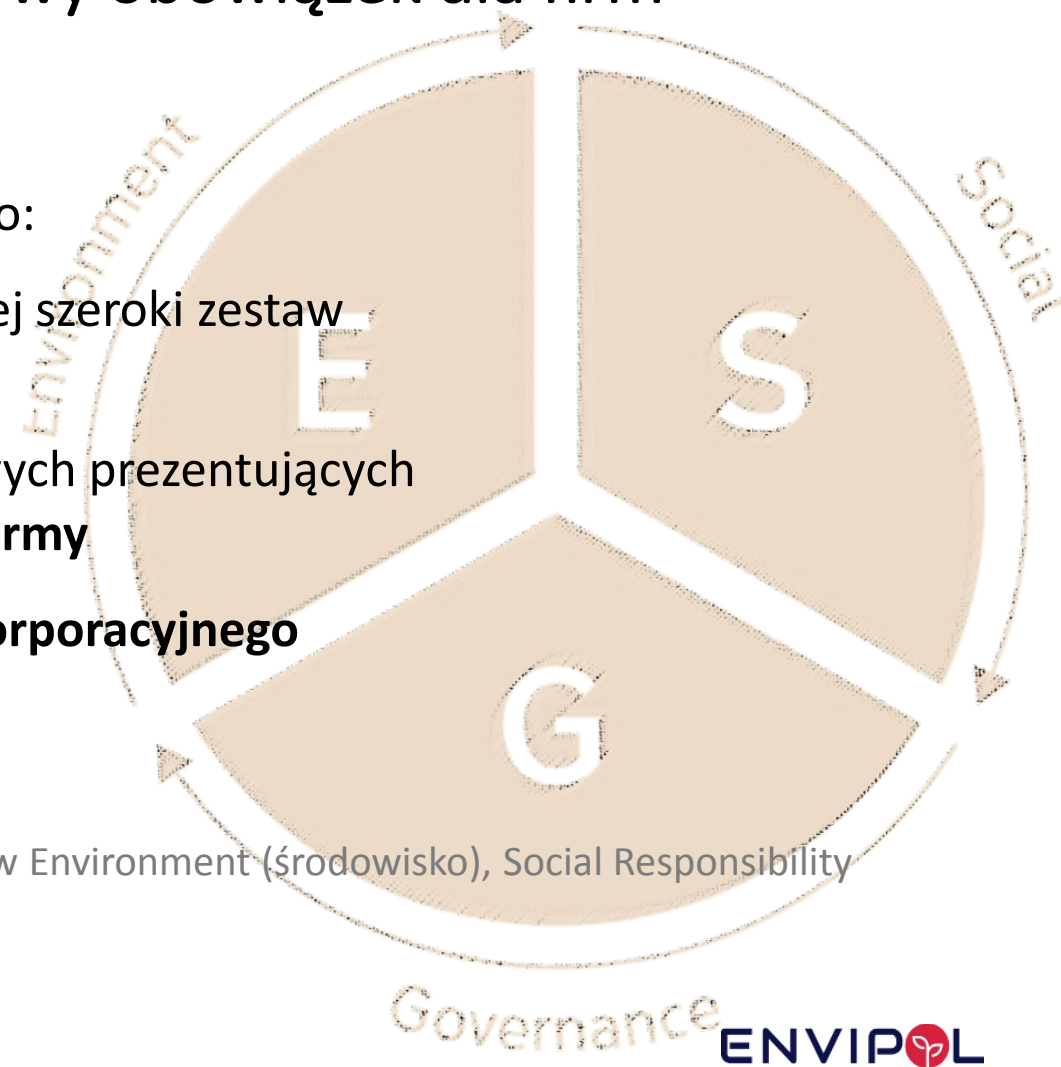
Dlaczego nie sprawdziła się idea społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR) i potrzebne jest raportowanie ESG?

- ✓ CSR nie ma żadnego wpływu na dzisiejsze kryzysy
- ✓ Zazwyczaj brak jest zaangażowania najwyższego kierownictwa
- ✓ CSR jest najczęściej nieopłacalny.

Raportowanie zrównoważonego rozwoju – nowy obowiązek dla firm

Raportowanie zrównoważonego rozwoju (ESG) w firmie to:

- ✓ **rodzaj sprawozdawczości niefinansowej** obejmującej szeroki zestaw czynników zrównoważonego rozwoju
- ✓ służy ujawnianiu interesariuszom danych niefinansowych prezentujących perspektywę **środowiskową, społeczną i zarządczą firmy**
- ✓ obejmuje **kwestie środowiskowe, społeczne i ładu korporacyjnego**

* **ESG** to akronim używany od 2005 roku; został utworzony od angielskich słów Environment (środowisko), Social Responsibility (społeczna odpowiedzialność) i Corporate Governance (ład korporacyjny).

Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw (CSRD)

16 grudnia 2022 r. w Dzienniku Urzędowym UE została opublikowana dyrektywa ws. sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (tzw. CSRD). CSRD będzie teraz musiała zostać implementowana do polskiego prawa. Polska, tak jak pozostałe państwa członkowskie UE, będzie miała na to 18 miesięcy.

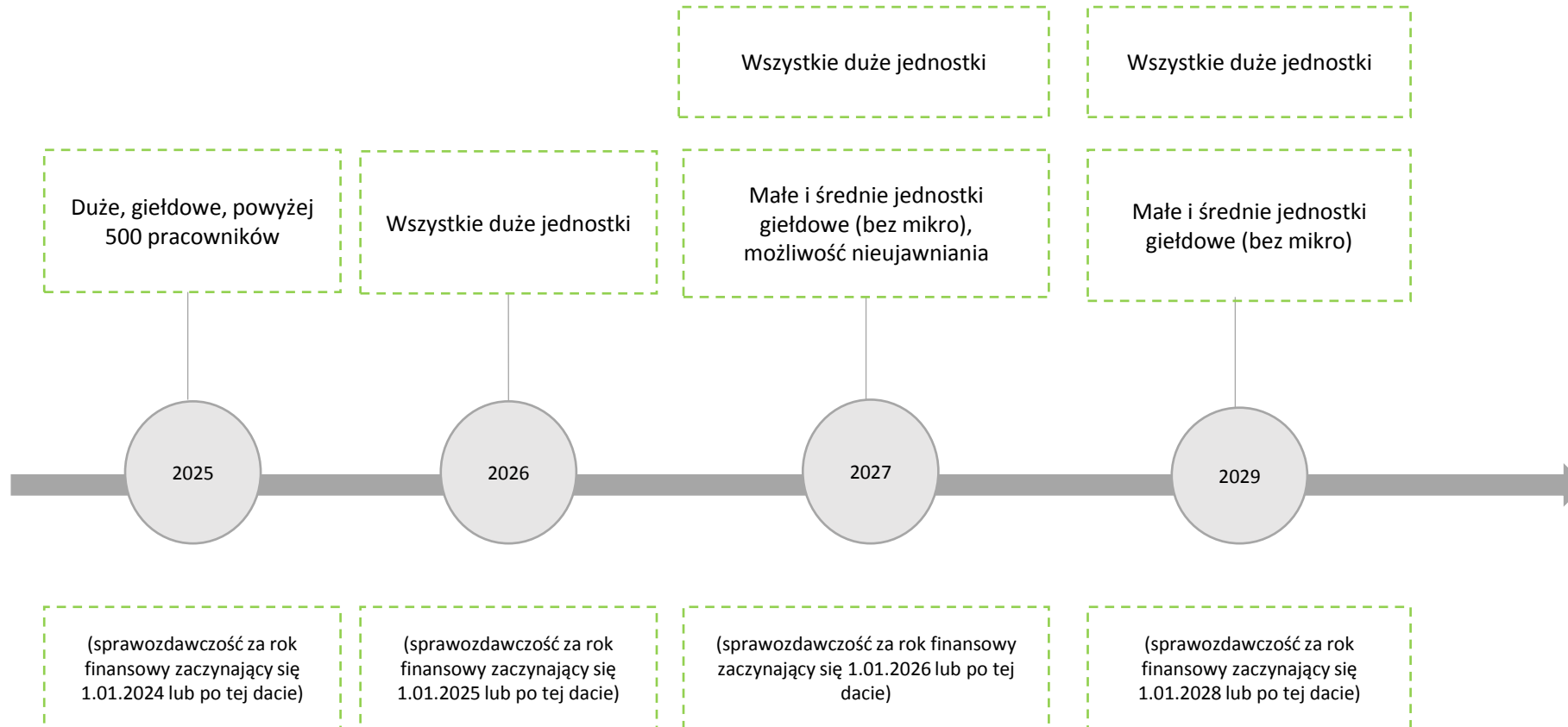
Zgodnie z Dyrektywą CSRD zmieniającej Dyrektywę 2013/34/UE, od 2025 r. **obowiązek raportowania u upubliczniania zrównoważonego rozwoju firmy zostanie rozszerzony na wszystkie spółki publiczne (poza mikro) plus wszystkie duże spółki**. W kolejnym roku **planowane jest objęcie tym obowiązkiem MŚP publiczne oraz małe instytucje kredytowe i ubezpieczeniowe**.

Wymóg dotyczy informacji prezentujących zrównoważony rozwój firmy oraz sposobów radzenia sobie firmy z ryzykiem w odniesieniu do

- kwestii środowiskowych
- spraw społecznych i traktowania pracowników
- poszanowania praw człowieka
- przeciwdziałania korupcji i łapownictwu
- **różnorodności w zarządach spółek (pod względem wieku, płci, wykształcenia i doświadczenia zawodowego)**

Informacje te będą raportowane według wspólnych europejskich standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju (tzw. ESRS). Dla małych i średnich spółek giełdowych zostaną opracowane uproszczone ESRS.

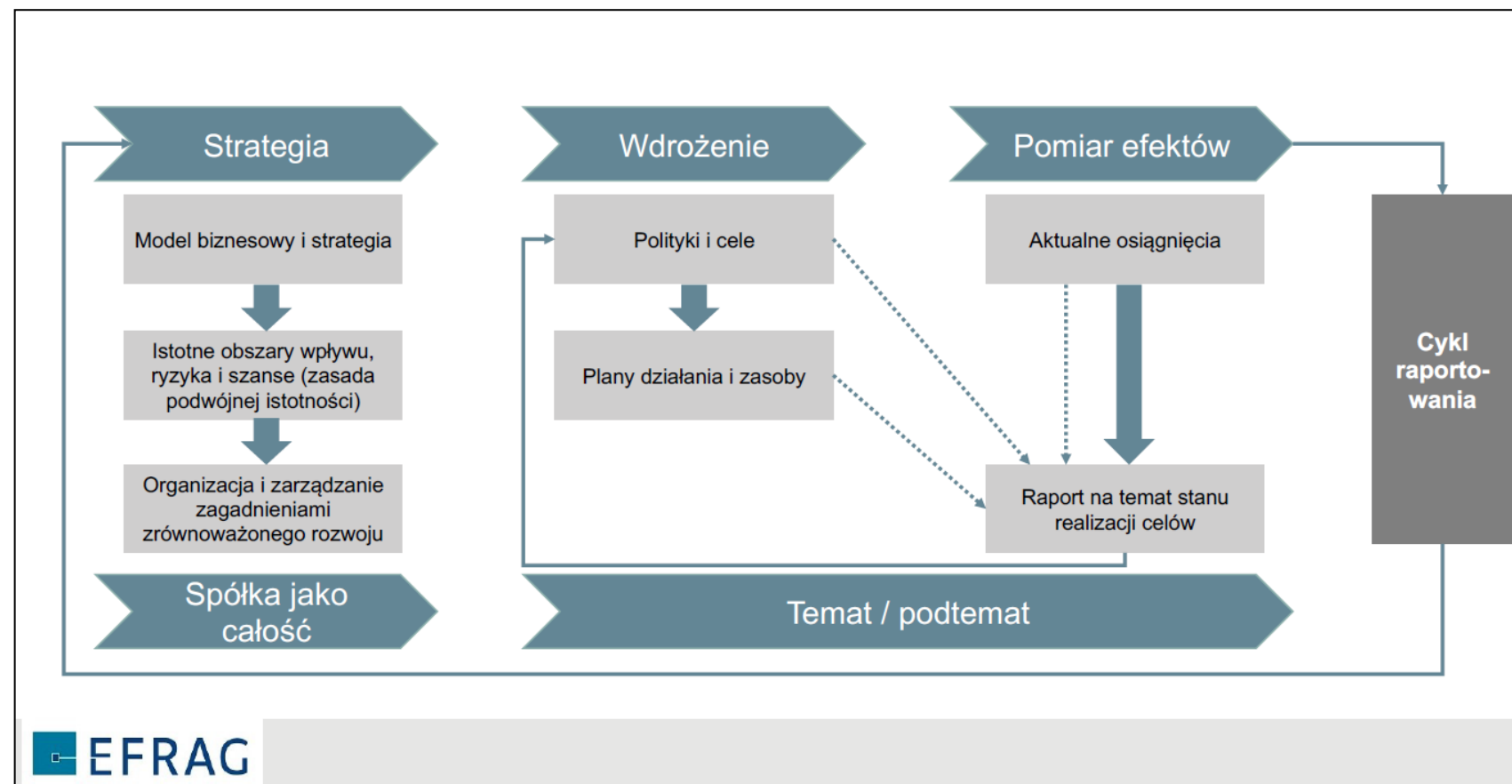
Terminy raportowania

Trzy obszary standardów ESRS dla „zrównoważonej” firmy

Trzy obszary standardów ESRS:

1. Strategia
2. Wdrożenie
3. Pomiar efektów

Trzy obszary tematyczne ESRS dla „zrównoważonej” firmy

Trzy tematy standardów ESRS:

1. Środowisko
2. Społeczeństwo
3. Zarządzanie organizacją

Standardy przekrojowe	ESRS 1 Zasady ogólne ESRS 2 Informacje ogólne, strategia, zarządzanie i ocena istotności		
Standardy tematyczne	Środowisko	Społeczeństwo	Zarządzanie
	ESRS E1 Zmiana klimatu	ESRS S1Zatrudnienie	ESRS G1 Prowadzenie działalności gospodarczej
	ESRS E2 Zanieczyszczenia	ESRS S2 Pracownicy w łańcuchu wartości	
	ESRS E3 Zasoby wodne i morskie	ESRS S3 Otoczenie społeczne	
	ESRS E4 Różnorodność biologiczna i ekosystemy	ESRS S4 Konsumenci i użytkownicy końcowi	
	ESRS E5 Wykorzystanie zasobów i gospodarka o obiegu zamkniętym		
Standardy sektorowe	Zostaną opublikowane w 2027 roku jako drugi zestaw standardów		

Źródło: opracowanie własne na podstawie EFRAG

Pięć obszarów środowiskowych „zrównoważonej” firmy

Klimat

- Adaptacja do zmian klimatu
- Łagodzenie zmian klimatycznych
- Energia

Zanieczyszczenie

- Zanieczyszczenie powietrza
- Zanieczyszczenie wody
- Zanieczyszczenie gleby
- Zanieczyszczenie organizmów żywych i zasobów żywności
- Substancje budzące obawy
- Substancje wzbudzające szczególnie duże obawy
- Mikro plastik

Zasoby wodne i morskie

- Woda /Zasoby morskie:
- Zużycie wody
- Pobory wody
- Wypływy wody
- Zrzuty wody w oceanach
- Eksploatacja i wykorzystanie zasobów morskich

Różnorodność biologiczna i ekosystemy

- Bezpośrednie czynniki wpływające na utratę różnorodności biologicznej:
- Zmiany klimatyczne
- Zmiana użytkowania gruntów,
- Zmiana użytkowania słodkiej wody i zmiana użytkowania mórz
- Eksploatacja bezpośrednia
- Inwazyjne gatunki obce
- Zanieczyszczenie
- Inne:
- Wpływ na stan gatunków
- Oddziaływania na zasięg i stan ekosystemów
- Oddziaływania i zależności od usług ekosystemowych

Gospodarka o obiegu zamkniętym

- Napływ zasobów, w tym wykorzystanie zasobów
- Odptyw zasobów związanych z produktami i usługami
- Odpady

Cztery obszary społeczne i jeden obszar związany z prowadzeniem biznesu „zrównoważonej” firmy

ESRS S1 Własna siła robocza

- Warunki pracy:
- Bezpieczne zatrudnienie
- Czas pracy
- Odpowiednie wynagrodzenie
- Dialog społeczny
- Wolność zrzeszania się, istnienie rad zakładowych oraz prawa pracowników do informacji, konsultacji i uczestnictwa
- Rokowania zbiorowe, w tym odsetek pracowników objętych układami zbiorowymi
- Równowaga między życiem zawodowym a prywatnym
- BHP
- Równe traktowanie i szanse dla wszystkich:
- Równość płci i równe wynagrodzenie za pracę o równej wartości
- Szkolenia i rozwój umiejętności
- Zatrudnienie i integracja osób niepełnosprawnych
- Środki przeciwko przemoc i molestowaniu w miejscu pracy
- Różnorodność
- Inne prawa związane z pracą:
- Praca dzieci
- Praca przymusowa
- Odpowiednie warunki mieszkaniowe
- Prywatność

ESRS S2 Pracownicy w łańcuchu wartości

- Warunki pracy :
- Bezpieczne zatrudnienie
- Czas pracy
- Odpowiednie wynagrodzenie
- Dialog społeczny
- Wolność zrzeszania się, w tym istnienie rad pracowniczych
- Negocjacje zbiorowe
- Równowaga między życiem zawodowym a prywatnym
- BHP
- Równe traktowanie i szanse dla wszystkich:
- Równość płci i równe wynagrodzenie za pracę o równej wartości
- Szkolenia i rozwój umiejętności
- Zatrudnianie i integracja osób niepełnosprawnych
- Środki przeciwko przemoc i molestowaniu w miejscu pracy
- Różnorodność
- Inne prawa związane z pracą:
- Praca dzieci
- Praca przymusowa
- Odpowiednie warunki mieszkaniowe
- Woda i kanalizacja
- Prywatność

ESRS S3 Dotknięte społeczności

- Prawa gospodarcze, społeczne i kulturalne społeczności
- Odpowiednie warunki mieszkaniowe
- Odpowiednie jedzenie
- Woda i kanalizacja
- Oddziaływania związane z gruntami
- Skutki związane z bezpieczeństwem
- Prawa obywatelskie i polityczne społeczności
- Wolność słowa
- Wolność zgromadzeń
- Wpływ na obrońców praw człowieka
- Prawa ludów tubylczych
- Dobrowolna, uprzednia i świadoma zgoda
- Samostanowienie
- Prawa kulturalne

ESRS S4 Konsument i użytkownicy końcowi

- Wpływ informacji na konsumentów i/lub użytkowników końcowych
- Prywatność
- Wolność wypowiedzi
- Dostęp do informacji (jakościowych).
- Bezpieczeństwo osobiste konsumentów i/lub użytkowników końcowych
- BHP
- Bezpieczeństwo osoby
- Ochrona dzieci
- Włączenie społeczne konsumentów i/lub użytkowników końcowych
- Niedyskryminacja
- Dostęp do produktów i usług
- Odpowiedzialne praktyki marketingowe

ESRS G1 Prowadzenie przedsiębiorstwa

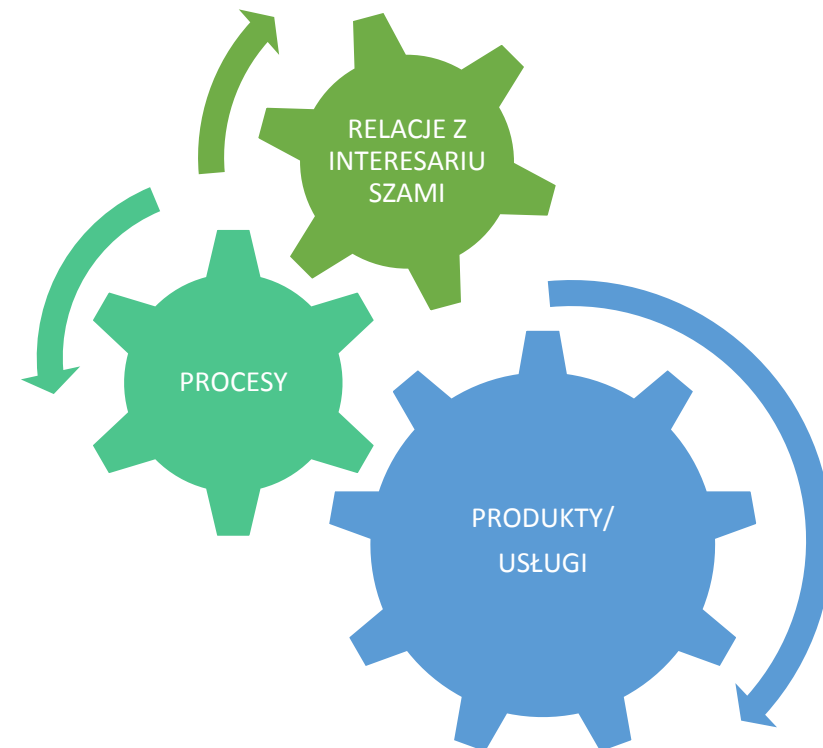
- Kultura korporacyjna
- Ochrona sygnalistów
- Dobrostan zwierząt
- Zaangażowanie polityczne i działalność lobbująca
- Zarządzanie relacjami z dostawcami, w tym praktykami płatniczymi
- Korupcja i przekupstwo w
- Zapobieganie i wykrywanie, w tym szkolenia i Incydenty

Trzy obszary planowania „zrównoważonych” zmian w firmie

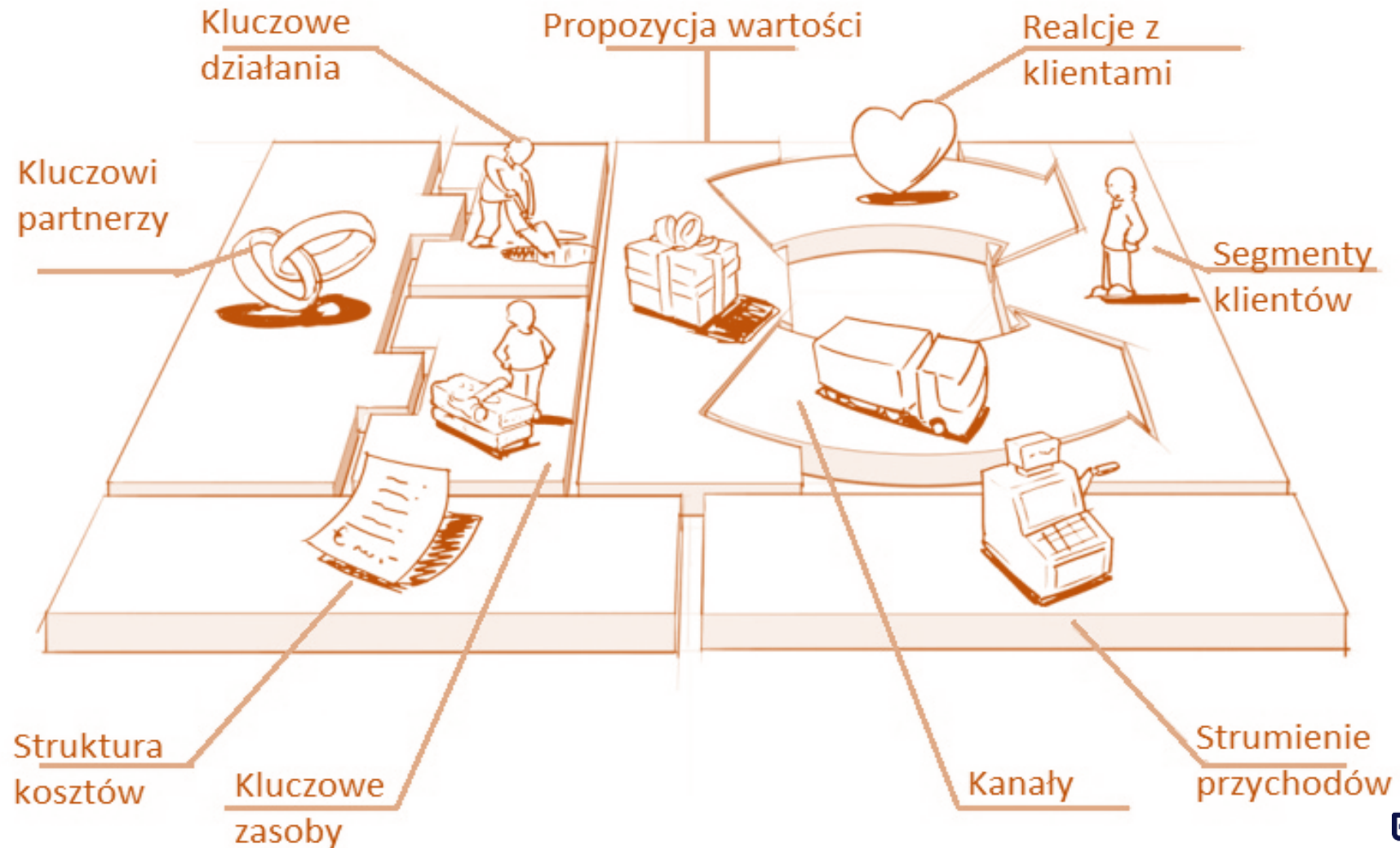
portfolio produktowe uwzględniające aspekty tzw. ekoprojektowania, wypełniające planowane wymogi prawne jednocześnie odpowiadające potrzebom świadomych klientów, lepszych niż u konkurencji

procesy zakupów, produkcji, logistyki, dystrybucji, użytkowania, zagospodarowania odpadów, które powinny mieć **zrównoważony charakter** w tym **wypełniać zasady** tzw. „czystej produkcji”

relacje z interesariuszami przedsiębiorstwa czyli rozwijanie **odpowiedzialności firmy** za jej **oddziaływanie** na środowisko, zasoby, ekosystemy i zdrowie człowieka

Budowa „zrównoważonego” modelu biznesowego firmy

TAKSONOMIA UE W WALCE Z GREENWASHINGIEM

Taksonomia UE to potoczne określenie zawartości Rozporządzenia UE z 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje. Wprowadza spójne (na terenie całej UE) wymogi dot. określenia jakie inwestycje należy uznać za zrównoważone środowiskowo. **Taksonomia UE** wprowadza także obowiązek publikowania informacji na temat tego, w jakim stopniu prowadzona działalność jest zrównoważona środowiskowo poprzez wskazanie procentowego udziału obrotu, nakładów inwestycyjnych (CapEx) i wydatków operacyjnych (OpEx) zgodnych z „taksonomią UE”.

Greenwashing – w wolnym tłumaczeniu „ekościema”, zjawisko polegające na wywoływaniu u klientów poszukujących towarów wytworzonych zgodnie z zasadami ekologii i ochrony środowiska wrażenia, że produkt lub przedsiębiorstwo go wytwarzająca są w zgodzie z naturą i ekologią. (Wikipedia)

Cel 1 Łagodzenie zmian klimatu

Cel 2 Dostosowanie się do zmian klimatu

Cel 3 Zrównoważone użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich

Cel 4 Przejście do gospodarki o obiegu zamkniętym

Cel 5 Kontrola emisji i redukcja zanieczyszczeń

Cel 6 Ochrona bioróżnorodności i ekosystemów

6 ŚRODOWISKOWYCH CELÓW
TAKSONOMII UE

Raportowanie zrównoważonego rozwoju przez MŚP (nieobowiązkowe)

EFRAG SR TEG
VSME ESRS v3 ED
Paper 02-02
EFRAG Secretariat

[Draft] Voluntary ESRS v3 ED for Small- and Medium-Sized Enterprises (VSME ESRS v3 ED)

LAST UPDATED 11.10.2023

[DISCLAIMER]

This paper has been prepared by the EFRAG Secretariat for discussion at EFRAG SR TEG. The paper forms part of an early stage of the development of a potential EFRAG position. Consequently, the paper does not represent the official views of EFRAG or any individual member of the EFRAG SRB or EFRAG SR TEG. The paper is made available to enable the public to follow the discussions in the meeting. Tentative decisions are made in public and reported in the EFRAG Update. EFRAG positions, as approved by the EFRAG SRB, are published as comment letters, discussion or position papers, or in any other form considered appropriate in the circumstances.

Editorial notes from Secretariat:

1. Text highlighted in **GREEN** corresponds to decisions and changes agreed in SR TEG
2. Text highlighted in **YELLOW** corresponds to topics for discussion in SR TEG (see 'VSME topics for discussion' in agenda paper 02 – 01 VSME Cover Note)
3. The internal references to paragraphs of this draft are still to be updated.

VSME ESRS v3 ED

Table of Contents

Objective of this standard and to which companies it applies	3
Complying with this Standard	3
BASIC MODULE	5
Disclosure B 1 - Basis for Preparation	5
Principles for the preparation and presentation of sustainability information	5
Time horizons	5
Consistency and connectivity of disclosures	5
Location and timing of the sustainability report	6
Classified and sensitive information, and information on intellectual property, know-how or results of innovation	6
Disclosure B 2 – Practices for transitioning towards a more sustainable economy	6
Environment	6
Disclosure B 3 - Energy and greenhouse gas emissions	
Disclosure B 4 - Pollution of air, water and soil	
Disclosure B 5 - Biodiversity	
Disclosure B 6 - Water	
Disclosure B 7 - Resource use, circular economy and waste management	
Social	8
Disclosure B 8 - Workforce - General characteristics	
Disclosure B 9 - Health and safety	
Disclosure B 10 - Workforce - Remuneration, collective bargaining and training	
Business conduct	9
Disclosure B 11 - Convictions and fines for corruption and fines	
Principles of materiality to be applied to Narrative-PAT and SF Modules	
Impact Materiality	
Financial Materiality	
Stakeholders and their relevance to the materiality assessment process	
Consolidating the impact and financial materiality perspectives	
NARRATIVE - Policies, Actions, and Targets (PAT) MODULE	12
Disclosure N 1 – Strategy: business model and sustainability related initiatives	
Disclosure N 2 – Material sustainability matters	
Disclosure N 3 – Management of material sustainability matters	
Disclosure N 4 - Key stakeholders	
Disclosure N 5 - Governance: responsibilities in relation to sustainability matters	
SUSTAINABLE FINANCE (SF) MODULE	14
Guidance for Environment Metrics	20
Appendix A: Defined Terms	27
Appendix B: List of sustainability matters used for materiality assessment	31

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ

AGNIESZKA BREJDAK
Prezes Fundacji

+48 881 063 709

@: a.brejdak@ecoloop.pl

www.ecoloop.pl

JOLANTA OKOŃSKA-KUBICA
Dyrektor Zarządzająca ENVIPOL

+48 533 649 605

@: jola.okonska.Kubica@envipol.pl

www.envipol.pl